

KOSTRA-SPØRSMÅL 2017

Svarene nedenfor er sortert kronologisk og ikke etter art og funksjon. For å søke i dokumentet, bruk søkefunksjonene til pdf-filen.

KOSTRA-SPM 17-001

Spørsmål:

Kommunen har diskutert hva er mest korrekt KOSTRA-førsel på utgifter som kommunen betaler til HELFO. HELFO fakturerer kommuner for behandlingsutgifter som innbyggere har generert under utenlandsopphold. Hvilke arter passer det å plassere utgiftene i?

Svar:

Refusjonsordningen gir pasienter en mulighet til å reise til et annet EØS-land for å motta behandling, og deretter få refusjon dersom tilsvarende behandling ville blitt dekket i Norge. Helfo har forvaltningsansvaret for refusjonsordningen. Helfo behandler mottatte krav, fastsetter hvilket beløp som skal refunderes, og utbetaler til pasienten. Helfo viderefakturerer deretter rett "sørge-for-instans", i dette tilfellet kommunen. Vår vurdering er at dette er et tilskudd til en behandling som kommunen alternativt ville hatt ansvaret for. Da er det mest nærliggende å se på dette som kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon, dvs. art 300.

KOSTRA-SPM 17-002

Spørsmål:

Da vi for noen få år siden begynte med bruttokontrakter, var behandling av mva et tema. I brev av 25. mars 2004 til Finansdepartementet drøftet Skattedirektoratet offentlige tilskudd til persontransport. Der omtales bl.a. «bruttometoden» og «nettometoden». Om bruttometoden (bruttokontrakter) skriver direktoratet bl.a. at fylkeskommunen må anses å drive persontransport overfor passasjerene og at det foreligger registreringsplikt. Når vi inngår bruttokontrakter, driver vi altså i avgiftsmessig sammenheng omsetning og krever fradrag for inngående avgift. I motsetning til når vi inngår nettokontrakter. Da får vi kompensasjon for mva.

Fordi vi med bruttokontrakter driver omsetning, har vi altså valgt å ikke bruke 3-art. Jeg ser at Kostra-veilederen kan leses slik at det ikke skilles på kontraktstypene.

Men spørsmålet er vel hvordan «egenproduksjon» skal forstås. I avgiftsmessig forstand er bruk av bruttokontrakter produksjon og det mener jeg taler for å ikke bruke 3-art.

Svar:

Når det offentlige kjøper persontransporttjenester, skilles det mellom kontraktsmodeller basert på bruttokontrakt og modeller basert på nettokontrakt. En bruttokontrakt innebærer at oppdragsgiver betaler trafikkutøver et bestemt beløp for å trafikere en strekning. Trafikkinntektene som trafikkutøveren mottar fra de reisende, tilfaller oppdragsgiver. Trafikkutøveren har dermed ingen risiko knyttet til inntektssiden i avtaleforholdet.

Ved en nettokontrakt er det trafikkutøveren som får inntektene fra trafikken, mens kjøpende myndighet yter et tilskudd til trafikkutøveren (ofte et fast årlig tilskudd) i tillegg til trafikkinntektene.

Avgiftsmessig behandles disse forskjellig. Vurdert ut fra hensynet bak KOSTRA-veilederen og statistikkformål er vår vurdering likevel at dette hører hjemme på samme art (art 370), uavhengig av type kontrakt. Dette fordi selskapene både drifter tjenestene og eier anleggsmidlene.

KOSTRA-SPM 17-005

Spørsmål:

Vi har et spørsmål vedrørende regnskapsførsel og lovhjemmel for utgifter til flyktninger. I vår kommune har nav/flyktingetjenesten vært veldig usikre på hvordan utgifter til mottak/bosetting av flyktninger skal føres.

Vi legger til grunn at utgifter til flyktninger regnskapsføres i tråd med KOSTRA-veileder på samme måte som for kommunens øvrige utgifter. Vi klarer ikke se at KOSTRA skiller på hvor mennesker kommer fra, men kun hvilke tjenester kommunen skal gi. Det fremkommer ikke at utgifter til flyktninger skal føres på noen bestemt måte. Vi har en forståelse av hvordan dette skal føres, men er ikke sikre på at vi gjør rett. Vi har undersøkt med et par nabokommuner, og ser at vi ikke har den samme forståelsen av regelverket som de. Felles for disse er at funksjon 275 benyttes i stor utstrekning. Funksjon 275 blir dermed «flyktingetjenesten», så å si. Det ville være enklere for oss å benytte tjeneste 275 til alt, men det er vel ikke riktig?

Hvilket lovverk som skal ligge til grunn for vedtak?

Hvilke tjenester skal benyttes for føring av utgiftene?

For eksempel:

Vi tar imot en familie på flyplassen som kommer med direkte fly fra sitt land.

Hvor skal drosjeutgiftene føres?

Hvor skal lønnsutgiftene for den ansatte som møter på flyplassen føres?

Vi utstyrer en leilighet med møbler som står klar til flyktingene ankommer.

Hvilken tjeneste skal utgiftene føres på? Er det:

Tjeneste 281 —dersom flyktingene skal ha møblene som sine personlige eiendeler, slik at dette blir på linje med et etableringstilskudd fra kommunen å regne?

Tjeneste 265 —dersom leiligheten som innredes er et bofellesskap hvor kommunen eier møblene, og de som bor der ikke tar møblene med seg etter flytting videre i egen bolig? Hvilket lovverk skal legges til grunn for vedtak? Sosialtjenesteloven?

Introduksjonslønn

Tjeneste 275 og lønn art 089 for alle som deltar i introduksjonsprogrammet, etter at de er startet opp der.

Bidrag og livsopphold

Inntil oppstart i introduksjonsordningen: bidrag utbetales ved tjeneste 281?
Vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven?
Dersom ikke alle kan delta i introduksjonsordningen, f.eks. grunnet uheldige omstendigheter som manglende barnehageplass, graviditet eller sykdom: dekkes livsopphold på tjeneste 281?

Utgifter til tolk —hvilken tjeneste? 242? 275?

Lønnsutgifter, ansatte i flyktningetjenesten.

Vi har i hovedsak brukt tjeneste 275 + at et årsverk er ført tjeneste 283 (stilling finansieres av tilskuddsmidler bolig).

Burde vi benyttet 242?

Tannhelse

Mangle flyktninger er i behov av tannbehandling, noe som kan medføre betydelige utgifter for kommunen. Hvilket lovverk skal dette hjemles i? Hvordan skal dette regnskapsføres?

Svar:

Rapportering til KOSTRA skal gi informasjon om ressursbruk i kommuner og fylkeskommuner. Utgangspunktet for KOSTRA-rapportering er at kommunenes oppgaver og ressursbruk relateres til dekning av innbyggernes behov. Funksjonene fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke, og hvilke grupper disse tjenestene primært henvender seg til. Funksjonsbegrepet er derfor uavhengig av hvilke typer tjenester kommunene har etablert, og hvordan tjenestene er organisert. Hvor menneskene kommer fra har ikke betydning for føringene i KOSTRA. Føring av alle utgifter på funksjon 275 blir dermed ikke riktig. Kommunen kan gruppere tjenestene sine på en annen måte enn den eksterne KOSTRA-kontoplanen i internregnskapet, så lenge de konverteres til korrekte KOSTRA-funksjoner og KOSTRA-arter ved rapportering til KOSTRA.

Vi legger til grunn at kommunen har en flyktningkonsulent e.l. som koordinerer bosetting og integrering av flyktninger, og som føres på funksjon 242. Utgifter til oppmøte ved mottak av flyktninger hører naturlig til denne funksjonen. Drosjeutgifter knyttet til mottak kan føres på funksjon 281 om det er fattet vedtak etter sosialtjenesteloven §§ 18, 19, eller om det nedfelt i kommunalt reglement, og mottaker ville hatt rett på tilsvarende ytelser etter lov om sosiale tjenester §§ 18 og 19.

Dersom kommunen fatter vedtak etter sosialtjenesteloven §§ 18 og 19, skal utgifter til etablering av boforhold (f. eks. møbler) føres på funksjon 281. Det samme gjelder om ytelsen gis etter kommunalt reglement, der mottaker ville hatt rett på tilsvarende ytelser etter lov om sosiale tjenester §§ 18 og 19.

Dersom leiligheten som innredes er et bofelleskap, hvor kommunen eier møblene og de som der bor ikke tar møblene med seg etter flytting videre i egen bolig, fordeles utgiften til den tjenestefunksjonen som tjenesten hører under.

Inntekter og utgifter som er knyttet til introduksjonsloven skal føres på funksjon 275, med unntak av utgifter til norskopplæring.

Ytelser som mottakere får etter sosialtjenesteloven §§ 18 og 19, eller etter kommunalt reglement, der mottaker ville hatt rett på tilsvarende ytelser etter §§ 18 og 19 (og mottaker ikke deltar i introduksjonsordningen) skal føres på funksjon 281.

Tolketjenester som er knyttet til generell kommunikasjon i ankomstfasen anser vi som en del av koordinering av bosetting og integrering av flykninger som kan føres på funksjon 242. Dersom tolketjenestene er knyttet til spesifikke tjenester som barnevern, barnehage eller skole, skal disse føres på de aktuelle tjenestefunksjonene.

Lønnsutgifter til flyktningskonsulent og koordinering av bosetting og integrering av flykninger, hører under funksjon 242. Dersom kommunen har ansatte som jobber konkret med organisering, tilrettelegging, utbetaling og oppfølging av introduksjonsordningen eller kvalifiseringsordningen skal utgiftene føres på henholdsvis funksjon 275 og 276. Dersom ansatte jobber med bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig, skal utgiftene føres på funksjon 283. Dersom en person jobber med flere av disse "tjenestene" skal som hovedregel utgiftene fordeles forholdsmessig.

Dersom mottakere får ytelser etter sosialtjenesteloven §§ 18 og 19 knyttet til tannlegebehandling, skal utgiften føres på funksjon 281.

KOSTRA-SPM 17-006

Spørsmål:

Vi er en virksomhet, lokalisert utenfor fylkesadministrasjonen, som består av fire avdelinger; Bibliotekutvikling, Scenekunst, Ung kultur og Kulturformidling. I tillegg har vi to staber under direktøren, der en jobber med kommunikasjon og markedsføring og den andre med økonomi- og administrasjon.

Vi har et spørsmål om fordeling av inntekter og utgifter som er felles for hele virksomheten, for eksempel husleie og energikostnader, lønn til direktør og ansatte i staben. Det har kommet et ønske fra våre ledere om å lage et mindre oppstykket budsjett slik at det skal se ut som en virksomhet.

I dag fordeler vi både i budsjett og regnskap alle felles utgifter på de forskjellige avdelingene og respektive funksjoner. Jeg finner ingen funksjon som har «kulturadministrasjon» i seg, som for eksempel funksjon 420 for sentraladministrasjonen, 515 for utdanningsområdet og 660 for tannhelsetjenesten. Er det mulig å benytte funksjon 790 til en slik «kulturadministrasjon» som server flere kulturfunksjoner?

Svar:

Vi forstår det slik at virksomheten er innenfor fylkeskommunen som juridisk enhet. I utgangspunktet skal administrativ ledelse i fylkeskommunen, inkludert stabs- og støttefunksjoner føres på funksjon 420. En bør vurdere de aktuelle stillingene opp mot den relativt uttømmende teksten i veilederen for funksjon 420.

Kulturkonsulenter og kulturkontor som har funksjoner som i hovedsak arbeider utadrettet mot kommunens kulturorganisasjoner og kulturtiltak skal føres på funksjon 790.

KOSTRA-SPM 17-007

Spørsmål:

Vi lurer på hvor vi skal føre underkurs(gevinst) når en går ut av en fastrenteavtale?

Ut i fra bruttoprinsippet heller vi kanskje litt mot art 909, men vi er litt usikre. Det står jo i veilederen under art 909 :«Realiserte gevinster ved salg/avvikling/opphevelse», sånn sett høres det riktig ut.

Svar:

Underkurs (gevinst) ved opphevelse av en fastrenteavtale skal føres på art 909 *Gevinst finansielle instrumenter*.

KOSTRA-SPM 17-008

Spørsmål:

Vi har ansatt en boligforvalter som håndterer inn- og utflytting av de kommunale boligene, leieforhold, planlegging av vedlikehold, deltagelse i boligsosialt arbeid, finansiering, befaringer og øvrig oppfølging av boligene og beboerne.

Skal denne personens lønnskostnader føres på 265 eller på 121? Skal vi ev. dele kostnadene opp?

Svar:

I all hovedsak vil utgifter til boligforvalter knytte seg til funksjon 283 bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig. Utgifter til selve vedlikeholdet på bygningene skal føres på funksjon 265.

KOSTRA-SPM 17-009

Spørsmål:

Vi har fått melding fra en kommune ved boligkontoret om at de ikke er sikre på hvor utgifter og inntekter i forbindelse med midlertidig botilbud i henhold til sosialtjenesteloven § 27 skal registreres i KOSTRA. Vi har sett på funksjonskontoplanen for 265-Kommunalt disponerte boliger og 281-Ytelse til livsopphold. Vi ser at begge disse funksjonene kan være aktuelle, men kan ikke med sikkerhet si hvilke av disse to som bør brukes.

Svar:

Spørsmålet angir ikke hvilke type utgifter det her er snakk om, og det er derfor vanskelig å gi et konkret svar. Dersom det er snakk om at kommunen leier bolig skal utgiften føres på funksjon 265. Dersom kommunen yter bistand etter sosialtjenesteloven §§ 18 og 19 for at mottaker skal bli i stand til å leie bolig, skal utgiftene føres på funksjon 281.

KOSTRA-SPM 17-12

Spørsmål:

Vår kommune er vertskap for interkommunalt landbrukskontor som er organisert som et § 27 samarbeid. Vi fører hele landbrukskontoret som en del av kommuneregnskapet i vertskommunen mot funksjon 290, og fordeler vår andel på funksjon 329 og riktig art. For våre to samarbeidspartnere tenkte vi at de ville få «nullet» bruk av art 350 mot riktig art i form av en fordelingsavtale, men så skjer ikke. Vi har ikke registrert det vi skal på org.nr til landbruk, det skal vi få gjort med det første. Men så begynner vi å lure; dersom vi hadde hatt flere slike samarbeid, hvordan vil SSB kunne skille de ut slik at hvert samarbeid blir fordelt med riktig eierandel? Alle skal jo føres på funksjon 290. Burde disse samarbeidene hatt et eget regnskap? Dvs. ikke vært ført som en del av kommuneregnskapet slik vi gjør? Er det flere steder enn i foretaksregisteret vi må registrere eierandeler osv.

Svar:

For deltakerkommunene skal det ikke foretas noen "nulling" av arter i KOSTRA. Deltakerkommunenes kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon fra vertskommunen, skal føres på art 350 og funksjon 329 i dette tilfellet.

Da vil vertskommunens utgifter komme fram på riktig funksjon og på riktige arter (010...899) (som egenproduksjon), og deltakerkommunenes utgifter vil komme fram på funksjon 329 og art 350 (kjøp av tjenester som erstatter kommunene egenproduksjon).

Funksjon 290 er å anse som en "dummy"/hjelpfunksjon som skal gå i null. Funksjonen benyttes ikke til nøkkeltall for enkeltkommuner i KOSTRA. Problemstillingen med flere samarbeid er derfor ikke relevant for den eksterne rapporteringen til KOSTRA. Om det er behov for å skille mellom forskjellige samarbeid kan kommunen gjøre dette i sin internkontoplan.

KOSTRA-SPM 17-13

Spørsmål:

Skal egenbetalinger fra privatister føres på KOSTRA Art 600 fordi det anses som en fylkeskommunal tjeneste?

Svar:

Egenbetaling for privatister er etter det vi forstår eksamensavgift, og kan føres på art 620.

KOSTRA-SPM 17-14

Spørsmål:

Kan du si hva som er riktig funksjon for midlertidige boligtilbud? Er det 281 eller 265? Dvs. selve kostnaden ved å leie det midlertidige tilbudet fra diverse aktører.

Svar:

Om det er snakk om en ytelse i form av dekning av utgifter til husleie/støtte til bolig som er hjemlet i lov om sosiale tjenester §§ 18 og 19, eller hjemlet i kommunalt reglement der mottaker ville hatt rett på tilsvarende ytelser etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen §§ 18 og 19, er funksjon 281 den rette.

Om det er snakk om kommunens utgifter til leie av bolig som skal brukes til midlertidig bolig for kommunens tjenestemottakere, kan funksjon 265 brukes. Funksjon 265 er en byggfunksjon og omfatter drift og vedlikehold for bygninger som kommunen eier, og husleie for leie av boliger (på noe mer langsiktig basis).

KOSTRA-SPM 17-016

Spørsmål:

Jeg har fått et spørsmål fra en kommune som jeg ikke har funnet noe svar på i veilederen for 2018. Det gjelder problemstillingen knyttet til at vigselsmyndigheten overføres fra domstolene til kommunene fra 01.01.2018. Spørsmålet som blir stilt er hvilken funksjon som skal benyttes for utgifter og inntekter knyttet til vigsler.

Svar:

Innrapportering av utgifter og inntekter knyttet til borgerlige vigsler kan løses innenfor eksisterende KOSTRA kontoplan.

Om tjenesten utføres av ordfører, varaordfører og folkevalgte kan funksjon 100 benyttes.

Om tjenesten utføres av ansatte i kommunen kan funksjon 120 benyttes. For de fleste kommuner vil lønnsutgiftene sannsynligvis ikke overstige 20% av stillingsandelen, og kommunene har dermed ikke plikt til å fordele utgiftene. Det anses derfor som sannsynlig at en egen funksjon vil gi svært lave og ikke så gode nøkkeltall.

KOSTRA-SPM 17-017

Spørsmål:

Har fått noen spørsmål om i hvilke tilfeller egenandeler fra foreldrene for matservering i barnehagen skal regnskapsføres på art 600 eller art 770.

I følge "KOSTRA spørsmål og svar" 13-012 skal det føres på art 600, mens 15-010 sier art 770.

Så vidt jeg kan lese ut fra svaret, er det i 2013 nevnt "regelmessig art", mens dette ikke er nevnt spesielt i KOSTRA-spørsmål og svar 15-010.

Vil det da være en riktig tolkning at foreldrebetaling for matservering som er regelmessig, skal på art 600, mens det kun er foreldrebetaling for sporadisk matservering i barnehage som skal på art 770 (Ser ikke helt hvilke tilfeller det siste skulle gjelde for).

Så vidt jeg kan se vil ikke tolkningen av uttalelsen i mva-håndboken kap 23-5, når det gjelder mva-kompensasjon for mat i barnehagen berøres av hvilke art som brukes - ei heller for korrigerede brutto driftsutgifter per barn, eller netto driftsutgifter per barn, men

oppholdsbetaling i prosent av brutto driftsutgifter vil kunne påvirkes av om dette føres på art 600 eller 770.

Svar:

Viser til pkt 3.4.5 i KOSTRA hovedveileder for 2018 som har veiledning om skillet mellom artsserie 6 og 7:

Betaling for mottatte (fylkes)kommunale tjenester og varer som (fylkes)kommunen hovedsakelig yter for innbyggerne ((fylkes)kommunal egenproduksjon) føres på artsgruppe 6. Eksempelvis brukerbetalinger for barnehageplass, gebyrer, kommunale avgifter, husleieinntekter og salgsinntekter. Merverdiavgiftspliktige vederlag skal også føres på artsserie 6, selv om vederlaget har karakter av å være refusjoner.

Artsserie 7 skal benyttes for mottatte refusjoner knyttet til utlegg som (fylkes)kommunen har pådratt seg for andre i forbindelse med produksjon av konkrete tjenester (eksempelvis avtale om å utføre enkelte tjenester for en annen (fylkes)kommune). Med andre menes eksempelvis annen fylkeskommune og kommune, private og staten.

Om betaling for matsservering er å anse som dekning for barnehagens kjøp av mat til barna, og det ikke er noe kommunestyrevedtak, vedtatte felles retningslinjer om matsservering i barnehagen og lignende, heller det i retning av at dette er refusjon av utlegg – artsgruppe 7. Eksempelvis servering av mat på mer sporadisk basis.

Om kommunestyret har vedtatt at det skal være matsservering på mer regelmessig basis i alle/enkelte spesifiserte barnehager med egenandel, heller det i retning av at dette er artsgruppe 6.

Kommunene må selv foreta en vurdering av om inntekten reelt sett er en betaling for utførte kommunale tjenester for barnehagen eller reelt sett er refusjon av utlegg.

KOSTRA-SPM 17-018

Spørsmål:

Spørsmålet gjelder et IKS med flere eierkommuner som gir tilskudd til IKS-et. Ved bruk av elimineringsarter må vi bruke samme funksjon(er) for at elimineringen skal fungere.

IKS-et har i utgangspunktet vedtaksfestet at de skal støtte næringsutvikling i regionen. Selskapet gir tilskudd til ulike formål, og det varierer fra år til år. I 2016 er gitt tilskudd til riksvei (285), idrettsanlegg (380), bistand for næringslivet (325), museer (375), kunstformidling (377) og tilskudd tilbake til kommuner med mere.

Diskusjonen går på hvordan overføringen/tilskuddet fra kommunene best skal komme frem i de kommunale regnskapene (i og med at det blir eliminert i Kostra på konsernnivå).

- Den ene synspunktet er 325 *tilrettelegging og bistand for næringslivet* jf. intensjon og vedtekter. Fordelen her er at formålet vil ligge fast så lenge selskapet er virksomt og at det blir enkelt å sikre at føringene blir riktige (eliminert).
- Det andre synspunktet er 285 *Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde*. Her er det tenkt at siden vi ikke vet hvilke formål som får tilskudd, og det kan være i andre kommuner enn i sin egen (ikke egne innbyggere) så skal denne funksjonen benyttes?

Spørsmålet kan kanskje snevres inn til om funksjon 285 gjelder kun aktivitet som ikke har egne funksjoner eller om 285 også kan brukes som en «salderingsfunksjon» dersom ingen andre funksjoner helt passer?

Et tredje alternativ er å splitte tilskuddet/overføringen på ulike funksjoner. utfordringen her er at fordelingen bør holdes fast over tid (råd fra SSB) og at IKS-et vil gi tilskudd til ulike formål over tid

Svar:

Løsningen her blir å bruke hovedregelen for konserninterne transaksjoner, slik den er beskrevet i KOSTRA-veilederen, avsnitt 6.3.

Transaksjonen mellom eierkommunene og IKS-et (overføringen/tilskuddet) skal føres på samme funksjon. Kommunen utgiftsfører overføringen/tilskuddet på art 475 og IKS-et på art 895 (ev. hhv. art 375 og 775). Hvilken funksjon som benyttes, er strengt tatt ikke viktig for nøkkeltallene på konsernnivå, ettersom denne overføringen vil nettes/nulles ut, men ut fra formålet med selskapet virker 325 som mest hensiktsmessig (og da vil overføringen i nøkkeltallene for kommunekassen framkomme på funksjonen for tilrettelegging og bistand for næringslivet).

Når IKS-et deretter tildeler tilskudd videre til andre, vil tilskuddene måtte utgiftsføres sine respektive funksjoner (f.eks. 285, 325, 380 osv. fra eksemplene under). Disse vil da "slå inn" på nøkkeltallene på de respektive funksjonene på konsernnivå, og det er jo også poenget.

Hvis IKS-et derimot gir tilskudd tilbake til en av eierkommunene, må dette føres på samme funksjon hos IKS-et og kommunen og begge må bruke enten art 475 og 895 eller art 375 og 775, avhengig av om det er betingelser knyttet til tilskuddet/overføringen eller ikke. Ved bruk av "nettingsartene" vil denne overføringen nulles ut i konserntallene, og så vil det være hvilken funksjon kommunen utgiftsfører bruken av tilskuddet på som vil påvirke nøkkeltallene.